

De Lange Termijnplanning

De Werkgroep Lange Termijn (LTP) van de Algemene Kerkenraad (AK) wil graag dat de kerkenraden spreken over hun bevindingen die verstrekkende gevolgen hebben voor de Protestantse Gemeente Zwolle (PGZ) en de Oosterkerk.

Hun advies luidt in drie punten:

1. Financiën: uitgaven moeten drastisch verminderd worden
2. Er kan gesproken worden over drie stromingen binnen de PGZ:

1*Evangelisch-Confessioneel

2*Midden-Orthodoxie (oecumenisch, ruimzinnig)

3*Gereformeerde traditie

1. Samenwerking van onderop, dus vanuit de wijken.

Uitgangssituatie bij de Oosterkerk-kerkenraadsdag van 6 september j.l.:

Er is al veel informatie beschikbaar en besproken: de identiteit van de PGZ, de voorstellen van de LTP, de besprekingen met ambtsdrager, het beleidsplan 2013-2016. Nu is het zaak om richtinggevend besluiten te nemen in een tempo dat ook past binnen de planning van de AK. Eea. is verwoord in de brief van de AK van 3 juni 2014. Daarin vraagt de AK

*Samenvattend: **Welke keuzes maakt u als wijkkerkenraad, gehoord hebbend de wijkgemeente, om te komen tot meer samenwerking en een zodanige vermindering van het aantal predikantsplaatsen en/of gebouwen, dat deze betaalbaar blijven.***

Context en urgentie:

Zwolle ontwikkelt zich van een kleine stad met dorpse karaktereigenschappen naar een meer grootstedelijke conglomeratie. De ontkerkelijking zet zich ook hier door en dat is in de afgelopen jaren zichtbaar geworden door het samenvoegen van wijkgemeenten, afstoten van gebouwen en de vergrijzing van het ledenbestand (voor de Oosterkerk geldt dat 66% van de belijdende leden ouder is dan 60 jaar –per nov.2013-). Zoals bekend is dit ook de groep gemeenteleden die financieel het meeste bijdraagt. Zonder de situatie te willen versimpelen zeggen deze twee gegevens (vergrijzing en inkomsten) alles over de urgentie om tot maatregelen te komen. Ook als Oosterkerkgemeente kunnen we niet achteroverleunen en de problemen bij anderen leggen (net zo goed dat anderen dat niet bij ons kunnen doen).

Werkwijze:

Met behulp van een besluitvormingsmodel hebben de kerkenraadsleden zich gebogen over deze kwestie. Op deze manier is geprobeerd om wat los te komen van al ingenomen standpunten en te voorziene problemen. Geprobeerd is om teug te gaan naar datgene wat ons beweegt in ons kerk en gemeente zijn en van daaruit lijnen naar de toekomst te trekken.

Eerst is nagedacht over criteria die bij een besluit zouden moeten gelden en nadat die benoemd waren, werd bepaald hoe zwaar elk criterium in de besluitvorming zou moeten wegen. Vervolgens werden die criteria afgezet tegen een model van “Bundelen” (verdergaande centralisering) of “Spreiden” (meer uitgaan van de huidige, decentrale situatie). Met ambtsdragers is in 2013 ook al gesproken over deze keuze.

Gehanteerde criteria in volgorde van zwaarte: Wat moet herkenbaar zijn in onze (toekomstige) gemeente/ kerk?

1. Geloofsinhoud
2. Actieve Saamhorigheid, de medeverantwoordelijkheid van elk gemeentelid
3. Liturgie
4. Inzet mensen en middelen
5. Uitstraling-Wervingskracht
6. Toekomstproof
7. Minder geld in gebouwen
8. Traditie
9. Schaalgrootte voordelen
10. Faciliteiten
11. Nabijheid, de kerk, het gebouw, "om de hoek"

Na alle besprekingen werd duidelijk dat er op basis van de criteria en die toegepast op de twee mogelijkheden (Bundelen of Spreiden) er een voorkeur is voor "Spreiden".

RICHTING (voorgenomen besluit dat voorgelegd wordt aan de gemeente op 5 oktober 2014).

1. Als gemeente gaan we met **een positieve houding** de komende ontwikkelingen in. We vinden dat we in de afgelopen periode al veel bijgedragen hebben aan het 'gezond' maken van de PGZ, maar we beschouwen dit niet als een dusdanige verdienste dat we nu achterover willen leunen.

2. We onderkennen dat er op PGZ niveau stappen gezet worden om de financiën goed te bewaken. De inspanningen om ook de **kosten op wijkniveau** voor een ieder inzichtelijk te maken vinden wij belangrijk. We stellen voor daarvoor een termijn van twee jaren te nemen om een en ander vorm te geven. We vinden ook dat de wijkgemeenten zich zelf verantwoordelijk moeten voelen voor hun financiële situatie en zelf kosten en baten in evenwicht moet brengen. Krijgt een wijkgemeente dat niet binnen de afgesproken tijd voor elkaar, dan moet ingegrepen worden.

1.3. De financiële situatie van de PGZ ontwikkelt zich zeer negatief in de komende tijd. We moeten ons realiseren dat er zonder middelen geen gemeente is. Echter niet alle handelen moet gericht zijn op de financiën; even zo goed moet er aandacht zijn voor mogelijkheden van vergroten van de **aantrekkelijkheid van de kerk**, mogelijkheden om niet alleen als kerk en kerkdienst in de stad aanwezig te zijn maar ook te blijven participeren en zoeken naar andere verschijningsvormen van de Protestantse Kerk. Hierbij in acht nemend de veranderingen die zich maatschappelijk in Zwolle voltrekken (wat is aantrekkelijk in een meer grootstedelijke omgeving bijv.?) Het tot stand brengen van zogenaamde pioniersplekken, ondersteunen wij van harte.

1.4. Bij het nadenken over de toekomstige gemeente wordt door de kerkenraad prominent aangegeven dat de belangrijkste criteria zijn: **Geloofsinhoud, Liturgie en Actieve Saamhorigheid**. De Inzet van Mensen en Middelen is een goede vierde.

1.5. Een keuze tussen Bundelen of Spreiden is niet op deze manier te maken. De kerkenraad kiest voor een **verdergaande bundeling** naar kleur, maar met grenzen. Die grenzen zouden kunnen liggen bij de drie "hoofdkleuren". Elke "hoofdkleur" zou zelf de problemen moeten kunnen oplossen. De hoofdkleur "Oecumenisch-ruimzinnig" komt dan het dichtst in de buurt.

1.6. Op voorhand worden andere mogelijkheden niet uitgesloten. Geconstateerd wordt dat er eigenlijk **te weinig bekend** is over het reilen en zeilen van de **andere wijkgemeenten**.

1.7. Bij het opnieuw inrichten van de PGZ moeten de andere - lees overkoepelende – organen en instanties in de discussie betrokken worden.

1.8. Gepleit zal worden voor **een planmatige aanpak** waarin activiteiten, besluiten en veranderingen in een tijdslijn worden gezet en waar ook stevig de hand aan gehouden wordt. Zwalkend beleid en onduidelijke, niet transparante besluitvorming zal tot wantrouwen en defensief gedrag in de wijk leiden. In zo'n plan van aanpak kan de specifieke situatie van een wijk een duidelijke plek krijgen (bijv. voor de Oosterkerk nu eerst enige rust).

1.9. In een dergelijk plan zouden de eerste twee jaar – zie ook punt 2 – besteed kunnen worden aan het **kennismaken met de overige wijkgemeenten**. Doel van die kennismaking zou moeten zijn dat men naar verbindingen zoekt (en niet naar wat ons scheidt). Als helder is wat ons verbindt, kan gezocht worden naar een organisatorische vorm die eea. mogelijk maakt (vanuit de inhoud naar de structuur/vorm kijken en niet vanuit de structuur naar de inhoud).

1.10. **Transparantie** naar de eigen wijkgemeente, tussen wijkgemeenten onderling en naar de centrale organen is een absolute noodzaak.

Zwolle, 8 september 2014
De Kerkenraad van de Oosterkerk